

Com diu Mr. Deperet, els ossos pertanyen á una tortuga del grupo *Emydae* y que podem ben bè referir á la *Geomyda grandis*; t'è interés fer remarcar que en el Pliocénich del Rosselló dit geólech ha trovat aucells de la fauna actual Indo-Malásica y que correspon perfectament ab que en el nostre Pliocénich hi trovem una especie de tortuga d' aquella regió, y que no sols no s' havia trovat á Catalunya, sino tampoch á Europa.

En resúm, els ossos trovats son: un cuboides del tars; un metatarsiá; una falange; extremitats superiors dels cúbits dret y esquerra, y mandíbula inferior recomposta afegint la mitja estudiada per Mr. Deperet ab el resto de troços que havíam trobat.

B. SERRADELL.

Barcelona, 6 Febrer 1908.

CONTRIBUCIÓ

á la fauna paleontològica braquiopòdica del Garumniá de Berga

Una de les formacions geològiques més interessants de Catalunya es sens dupte la cretácica, ja qu' es la que apart de la *oligocénica* t'è més extensió en nostra terra. Tots sabém que aparexen sos claps en Torroella de Montgrí, Sant Miquel de Fluviá y Campdevánol, en la provincia de Gerona; Vendrell, Calafell y Tortosa, en la de Tarragona; mes los tres més importants son lo de mitja provincia de Lleyda, les vehines Costes de Garraf y lo macís del Cadí en que agafa tot l' alt Bergadá. Es notable aquest darrer, tant per sa gran extensió com per l' alsada d' alguns de sos cims, entre 'ls que recordaré los Rasos de Paguera (2.200 m.), la serra d' En Cija (2.280 m.) y 'ls Pals del Pedra Forca (á 2.450). Regió interessantíssima es resultat sempre pera mí lo Bergadá, primerament baix lo punt de vista excursionista, ja que sos paissatjes, boscos y abundoses corrents d' aygua, la fan digne rival dels pahissos alpins, com he tingut lloch de comprobar, y segonament baix lo punt de vista geològich y mineralògich, donchs en ell s' hi trovan abundants jaciments de diferents minerals, entre 'ls que puch citar lo guix, lo ferre, la cals (del Garumniá) que s' aplica pera la fabrica-

ció del carbur de calci en la important Societat Espanyola de carburs metàlics de Olvan, y més particularment lo lignit que s' explota en gran escala á Figols sobre l' ermita de la Consolació. Durant set ó vuyt anys he visitat cada estiu aquesta comarca detentant particularment entre Serchs y Valleebre, quins terrenos pertanyen sens dupte al Garumniá. En dits llochs he trovat sovint diferents fòssils, entre 'ls qui s' han distingit sempre per sa abundancia los braquiópots entre diferents equinits, *Ostrea carinata*, *Pecten*, etc. Lo número d' exemplars recullits fins avuy me permeten fer una petita llista, quina classificació dech á nostre estimat amic y consoci Mossen Faura, qui m' animá á donarla á conexas á nostra Institució.

Son aquestes les següents especies:

Rynchonella Cuvieri d' Orb.? (abundant).

- » esp.?
- » cf. *rudis* Arnaud.
- » *depressa* d' Orb.
- » *beaugassii* d' Orb.
- » *difformis* d' Orb. (var.)
- » cf. *renausxiana* d' Orb.
- » cf. *beaugassii* d' Orb.
- » *cynocephora*.
- » cf. *grasiana* d' Orb.
- » gr. *lata*.

Terebratula sella, Sow.

- » esp.?
- » *moutoniana* d' Orb.
- » *montelaurentis* d' Orb.
- » *biplicata* Brdp.

Terebratella bourgeoisii, d' Orb.

- » *corantonensis*, d' Orb.

En total 18 especies.

Sens altre pretensió que com á modest recolector de fòssils y com á admirador de la ciencia paleontològica, presento á mos companys de la I. C. de H. N. aquesta nota ab lo fi de poder, encara que com á modest granet de sorra, contribuir al estudi del cretaci catalá.

JOAN ROSALS.